

نگاه موردی: استان تهران

یک تقرّب در جهت تدوین راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی

بیژن صفوی*

چکیده

به اعتقاد نویسنده، اهداف توسعه صنعتی و معدنی استان تهران جهت تعیین راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی استان ضرورتی اجتناب‌ناپذیر می‌باشد؛ چرا که براساس آن اهداف و با توجه به وضعیت و قابلیت‌های هر منطقه می‌توان اقدام به تعیین راهبردهای موردنظر نمود. نویسنده توسعه‌ی صنعتی و معدنی استان تهران را تابعی از اهداف توسعه کلی صنعتی و معدنی کشور می‌داند که هدف اصلی آن افزایش درآمد و رفاه اجتماعی می‌باشد و معتقد است که تبعات تدوین این راهبرد در سه سطح فروملی (شهرستانها)، ملی و فراملی موجبات ارتقا و بهبود شرایط کشور را فراهم خواهد ساخت.

کلید واژه‌ها

توسعه صنعتی و معدنی، قابلیت‌های محوری و همانندسازی.

* دکترای اقتصاد و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد جنوب.

فصلنامه راهبرد، شماره ۴۰، تابستان ۱۳۸۵، صص ۱۶۶-۱۴۳

در این مقاله^۱ سعی می‌شود پس از شناسایی قابلیت و پتانسیل‌های استان تهران در تمام بخش‌ها به تفکیک شهرستانها، قابلیت‌های عمده، محوری و مؤثر بخش صنعت و معدن شهرستانهای استان تهران به تفکیک معرفی گردد، سپس بر مبنای این توانمندیها، خطوط متمایل به راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی شهرستانها ارائه و در نهایت با هم‌نهادسازی خطوط مذکور برای شهرستانها، خطوط حامل یک تقرب به راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی استان تهران معرفی شود. لازم به ذکر است که چنانچه این کار در آینده به‌نحوی بسط داده شود که تمام متغیرهای صنعتی و معدنی استان در سطح شهرستانها مورد مطالعه عمیق قرار گرفته و عوامل محیطی و شرایطی از قبیل تحولات IT، جهانی شدن، الحاق به WTO و... را پوشش داده و همچنین الزامات منطقه‌ای بخش را نیز لحاظ نماید، منجر به: تدوین راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی استان تهران در سطح شهرستان خواهد شد.

۱- قابلیت‌های عمده بخشهای اقتصادی استان تهران

استان تهران به علت محدودیتهای اقلیمی رشد و تمرکز ناموزون و غول‌آسای فعالیتهای صنعتی تجاری و مالی از کشاورزی گسترده در حد انتظار برخوردار نیست. در نواحی کوهستانی استان تهران نظیر دماوند، فیروزکوه

و شمال ساوجبلاغ به سبب شرایط جغرافیایی با محدودیت زمینهای قابل بهره‌برداری اقلیم سوز مواجه می‌باشند اما دارای آب کافی می‌باشند و فعالیتهای باغداری و دامداری قابل ملاحظه‌ای دارد. در نواحی کوهپایه‌ای و دشتها نظیر شهریار، ری، رباط کریم و بخش جنوبی و مرکزی ساوجبلاغ زمینهای مناسب و مستعد کشاورزی موجود است اما دو عامل آب و هوا و شوره‌زار عامل محدود کننده زراعت و دامداری در این نواحی محسوب می‌شود.

استان تهران به تنهایی در حدود ۴۰ درصد واحدهای صنعتی کشور را در خود متمرکز نموده است توسعه این صنایع بیشتر در امتداد راههای ورودی به تهران خصوصاً در مسیر تهران - کرج - دماوند و تهران - ساوه و تهران و قم می‌باشد.

با توجه به مزیت‌های موجود در زیرساخت‌های هر شهرستان:

از کل جمعیت استان تهران ۶/۱۳ میلیون نفر در شهرستان تهران ساکن بوده‌اند که حدود ۶۰ درصد از جمعیت استان در شهرستان تهران جای گرفته‌اند، پس از آن شهرستان کرج ۱۷۲ درصد از جمعیت استان را در خود جای داده و کم جمعیت‌ترین شهرستان استان تهران فیروزکوه است که فقط ۰/۳۳ درصد از جمعیت استان را در خود جای داده است. (جدول

۱. این مقاله برگرفته از طرح «بررسی قابلیت‌ها و توانمندیهای صنعتی و معدنی استان تهران» در جهت هدف تدوین راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی استان تهران در سطح شهرستان می‌باشد که توسط نویسنده مقاله در سال ۱۳۸۲ اجرا شده است.

شماره ۱)

استان تهران با وسعت ۱۸۷۹۰۹ کیلومتر مربع دارای ۱۲ شهرستان می باشد که در آن ساوجبلاغ، کرج، شهرری، فیروزکوه، دماوند، تهران، ورامین و... به ترتیب از لحاظ وسعت قرار می گیرند.

استان تهران با استانهای مازندران، قزوین، قم و سمنان همجوار می باشد و از لحاظ اقلیمی به دو اقلیم خشک و نیمه خشک تقسیم می شود. متوسط بارندگی سالانه استان بین ۱۵۰ تا ۲۵۰ میلی متر نوسان دارد. از لحاظ ارتفاعات کوههای البرز، طالقان، توچال، دماوند و رودخانه های مهم آن کرج، لاروجاجرود، حبله رود، رود شور و طالقان می باشند. (جدول شماره ۱)

در استان تهران فقط ۳ درصد از جمعیت شاغل در بخش کشاورزی مشغول به کار می باشند این در حالی است که حدود ۲۳/۵ درصد از شاغلین استان در بخش صنعت و ۷۰/۸ درصد از آنها در بخش خدمات فعالیت دارند.

بیشترین خدمات در شهرستانهای شمیرانات و تهران می باشد. بیشترین درصد شاغلین بخش کشاورزی و کمترین شاغلین بخش صنعت در شهرستان فیروزکوه دیده می شود که در این شهرستان ۳۶/۱ درصد از جمعیت شاغل به فعالیتهای کشاورزی و تنها ۷/۹ درصد به فعالیتهای صنعتی مشغولند.

بالاترین درصد شاغلین در بخش صنعت

نیز در شهرستان اسلامشهر دیده می شود که بیش از ۳۸ درصد از ساکنین آن در بخش صنعت فعالیت می کنند و پس از آن ساوجبلاغ و کرج و رباط کریم قرار دارد. (جدول شماره ۱) در بخش صنعت از آب رودخانه ها و یا آبهای مهار شده سدها استفاده نمی شود و جهت تامین آب صنعتی از آبهای زیرزمینی بهره برداری می شود. در شهرستانهای تهران، ری و اسلامشهر از آب مزبور ۳۹/۹ درصد و سه شهرستان پاکدشت، رباط کریم و فیروزکوه مجموعاً ۱۳/۳ درصد از آبهای زیرزمینی بهره برداری کرده اند همچنین شهرستان شهریار و کرج بیشترین بهره برداری را کرده اند. (جدول شماره ۱)

میزان تولید برق ۱۱۳۰۷۹۴۸ مگاوات ساعت و فروش آن در بخش صنعت ۴۹۰۴۰۹۶ مگاوات ساعت که به تفکیک شهرستانها در جدول شماره ۱ آورده شده است. بیشترین مصرف برقی به ترتیب توسط تهران، شهرری، شهریار، ساوجبلاغ، کرج، اسلامشهر صورت گرفته است. همچنین مصرف گاز طبیعی بخش صنعت در سال ۱۳۸۰ به میزان ۹۹۳۳ میلیون متر مکعب بوده که تهران، ری و شمیرانات ۸۷۰۲ میلیون متر مکعب را به خود اختصاص داده اند. پس از اینها بالاترین مصرف به ترتیب توسط کرج، ورامین، پاکدشت، اسلامشهر صورت گرفته است.

در استان تهران، سال ۱۳۸۰ تعداد تلفن منصوبه بالغ بر ۳۴۹۳۲۱۴، تعداد تلفنهای

واحد‌های تجاری - صنعتی در همین سال ۵۱۸۸۷ فقره بوده است که به شرح جدول شماره ۱ در شهرستانهای استان به کار گرفته شده است. در ضمن تعداد کل تلفن همراه در این سال بالغ بر ۱۱۵۲۲۱۳ بوده است.

براساس آمارهای سال ۱۳۸۰ در کل استان ۳۳۹۷۱ کیلومتر راه ایجاد شده است. از این مقدار آزاد راه استان ۱۸۹ راه اصلی، بزرگراه (چهار خطه) ۳۳/۸، عریض ۱۹۷۱ و معمولی ۵۰۸۷ و راههای فرعی آسفalte عریض ۰۷۴/۶ درجه یک ۲۳۴/۸ و درجه دو ۵۰/۸ و سایر راههای شنی ۳۴۹/۶ کیلومتر بوده است که استان تهران و کرج بالاترین راهها را تحت پوشش اداره کل راه ترابری استان دارند و ورامین کمترین راه را تحت پوشش اداره‌ی کل استان تهران دارد. (جدول شماره ۱)

ذخایر معدنی استان را به وفور مواد اولیه مصالح ساختمانی و کم و بیش کانیهای غیرفلزی صنعتی و ذغال سنگ تشکیل می‌دهند و به صورت پراکنده معادن فلزی نظیر سرب، مس، بوکسیت در جنوب، غرب و جنوب شرق وجود دارند. مواد معدنی اولیه مصالح ساختمانی شامل، سنگ آهک، گچ، سنگ لاشه در سطح استان و مواد معدنی، دولومیت، سیلیس و خاک صنعتی در شرق و غرب استان، ذغال سنگ در شمال تهران و شمال غرب وجود دارد. همچنین بیشترین معدن در شهرستان به ترتیب شهریار، دماوند، پاکدشت، ساوجبلاغ، شهرری، شمیرانات است. شهرستان

رباط کریم از تعداد معادن کمتری نسبت به سایر شهرستانهای استان تهران برخوردار است و معادن این شهرستان به استخراج شن و ماسه تخصیص یافته است.

مساحت جنگلهای طبیعی استان تهران بالغ بر ۳۳۸۲۰ هکتار است که شهرستان ری، اسلامشهر و ورامین شامل ۵۲۳ هکتار مساحت جنگلهای مصنوعی می‌باشند و شهرستانهای کرج و شهریار نیز مجموع مساحت جنگلهای مصنوعی و طبیعی‌شان در حدود ۱۱۶۳ هکتار می‌باشد که بیشترین مساحت جنگلهای دماوند در حدود ۱۸۶۳۰ هکتار و سپس به شمیرانات در حدود ۵۴۲۰ هکتار و تهران در حدود ۳۴۴۳ هکتار دارد. در مورد مراتع نیز شهرستان فیروزکوه (۱۹/۸۹ درصد)، ساوجبلاغ (۱۳/۷ درصد)، دماوند (۱۳/۶ درصد)، شهر ری (۱۲/۹ درصد)، کرج (۱۰/۹ درصد) به ترتیب بیشترین سهم را دارند.

در مورد قابلیت‌های کشاورزی مرتبط با صنعت می‌توان گفت در استان تهران در سالهای ۸۰ - ۱۳۷۹ جمعاً ۱۹۸۵۵۱ هکتار از اراضی استان زیر کشت محصولات زراعی شامل غلات، حبوبات، سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی، سبزیجات محصولات جالیزی، نباتات و محصولات درختی شامل سیب، انگور، گیلاس، گلابی، هلو، انار، گردو، قیسی، زیتون، پسته و سایر محصولات باغی بوده است. استان تهران در محصولاتی شامل: سبزیجات، سایر نباتات، سایر محصولات

شماره چهارم • تابستان ۱۳۸۵

جدول شماره ۱- قابلیت‌های عمده بخش اقتصادی استان تهران

۱۴۷

جدول شماره ۱- قابلیت‌های عمده بخش اقتصادی استان تهران

ردیف	شرح	جمعیت هزار نفر	سهم از کل استان (درصد)	وسعت (۲) کیلومتر مربع	سهم از کل استان (درصد)	شاغلان بخش (۳) صنعت و معدن هزار نفر ۱۳۷۵	سهم از کل استان (درصد)	شاغلان بخش صنعت و معدن هزار نفر ۱۳۷۵	سهم از کل استان (درصد)	مصرف آب صنعتی (درصد) ۸۰-۱۳۷۹	برق مصرفی صنعت و معدن مگاوات ساعت ۱۳۸۰	بخش صنعت و معدن گاز مصرفی	تعداد تلفنهای واحد های تجاری ۱۳۸۰-صنعت	راه های زیر پوشش اداره کل راه ترابری استان کیلومتر ۱۳۸۰
۱	ریاض کریم	۳۲۰	۳/۱	۳۲۱	۱/۷	۹۵/۹	۳/۵	۲۳/۲	۲۴/۳		۵۳۱۹۶	۲۲	۶۶۶۹	۶۵/۵
۲	پاکدشت	۱۶۴/۸	۱/۶	۶۱۰	۳/۲	۴۱/۸	۱/۵	۱۳	۳۱		۲۱۳۴۱۹	۱۵۶	۴۰۵۳	۵۱/۲
۳	فیروزکوه	۳۴/۲	۰/۳	۲۲۶۱	۱۱/۹	۸/۱	۰/۳	۰/۶	۷/۹		۹۵۰۶		۵۵۷	۱۴۱/۳
۴	اسلامشهر	۴۰۲	۳/۹	۲۰۸	۱/۱	۸۳/۹	۳/۱	۳۲/۱	۳۸/۲		۲۶۰۸۵۸	۱۲۵	۵۸۶۳	۵۵
۵	شهریار	۵۳۳/۸	۵/۲	۱۳۴۹	۷	۱۲۶/۸	۴/۷	۳۴/۱	۲۶/۹	۸۱۱	۴۶۵۵۹۸	۶۳	۱۱۶۱۵	۱۳۵/۹
۶	سار جلاغ	۲۲۴	۲/۲	۲۷۸۰	۱۴/۷	۵۱/۷	۱/۹	۱۳/۷	۲۶/۵	۲۶/۵	۳۷۲۵۷۲	۹۰	۲۵۴۳	۱۶۲/۲
۷	دماوند	۶۵/۲	۰/۶	۲۰۲۶	۱۰/۷	۱۷/۵	۰/۶	۱/۷	۹/۸	۰/۷	۱۶۶۲۷۱	۴	۲۰۴۸	۲۲۷/۶
۸	ورامین	۴۱۳/۱	۴	۱۷۵۰	۹/۲	۱۰۱/۹	۳/۸	۲۷/۶	۲۷/۱	۷/۶	۱۱۷۸۲۱	۲۸۲	۶۶۵۵	۴۰/۵
۹	کرج	۱۱۶۱/۱	۱۱/۲	۲۴۵۷	۱۳	۲۷۸/۵	۱۰/۴	۶۸/۷	۲۴/۷	۸۱۱	۲۸۴۷۷۹	۴۷۹	۶۳۴۵۷	۲۹۹/۷
۱۰	شهرری	۵۵۶/۲	۵/۳	۲۲۹۳	۱۲/۱	۱۳۹/۳	۵/۲	۴۴/۲	۳۱/۸	۰/۲	۷۲۱۵۶۰		۲۵۴۳	۴۱۲/۸
۱۱	شمیرانات	۳۲۹/۲	۳/۲	۱۱۱۱	۵/۹	۸۹/۹	۳/۳	۱۲/۲	۱۳/۶		۷۲۸۴		۱۳۶۱	۱۱۴
۱۲	تهران	۶۱۳۸/۹	۵۹/۳	۱۷۶۳	۹/۳	۱۶۴۴/۴	۶۱/۳	۳۵۵	۲۱/۶		۲۲۳۱۲۳۲		۴۰۴۵۲۳	۲۳۱/۷
۱۳	جمع کل	۱۰۳۴۳/۷	۱۰۰	۱۸۹۰۹	۱۰۰	۲۶۸۰	۱۰۰	۶۲۶	۲۳/۳		۴۹۰۴۰۹۶	۹۹۳۳	۵۱۱۸۸۷	۱۹۳۸/۴

- ستونهای (۲) تا (۹) - وزارت صنایع و معادن: شناخت قابلیت‌ها و امکانات در راستای راهبردی توسعه صنعت و معدن در استان تهران و شهرستانهای تابعه آن

- ستون (۱) - مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی: گزارش طرح تحقیقاتی «طراحی الگوی مطالعاتی برای تبیین سیمای بازرگانی استان تهران» ۱۳۸۲.

رویس

جدول شماره ۱- قابلیت‌های عمده بخش اقتصادی استان تهران

[illegible]

سنوینهای (۱۰۱) و (۱۱۳) و (۱۱۶) تا (۱۸۸) - موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی، گزارش طرح تحقیقاتی اهراسی الگوی مطالعاتی برای تسهیل تسهیل بازرگانی استان تهران، ۱۳۸۷.

جالیزی، گوجه فرنگی، خیار و جو دارای بیشترین مزیت را در مقایسه به سطح کشور دارد و در مورد محصولات باغی نیز محصولاتش عبارتند از: آلو قطره طلا، آلبالو، هلو، گوجه، شلیل، شفتالو، زردآلو، انواع توت درختی، قیسی، سیب، گلابی، انگور، به، انار، گردو، ازگیل و خرمالو.

جمعیت دامی استان تهران در سال ۱۳۷۹ در حدود ۱۸۹۳۶۷۸ و جمعیت طیور ۲۵۲۵۷۹۶۸۲ قطعه می باشد که شهرستان دماوند و فیروزکوه با جمعیت دامی در حدود ۴۸۰۱۵۰ و جمعیت طیور ۳۵۳۲۸۱۲ قطعه می باشد. همچنین شهرستانهای شمیرانات و تهران نیز جمعیت دامی در حدود ۶۵۹۰۸ و جمعیت طیور در حدود ۳۸۳۹۶۴ می باشد که شهرستانهای دماوند و فیروزکوه، ساوجبلاغ و ری به ترتیب ۲۵۳۵، ۱۹۷۳ و ۱۴/۴۲ درصد سهم از کل جمعیت دامی استان بالاترین و شهرستانهای شمیرانات و تهران، اسلامشهر و شهریار به ترتیب با ۳/۷، ۳/۵، ۱۰/۲ درصد سهم از کل جمعیت دامی استان پایین ترین سهم را دارند. در بررسی جمعیت طیور بیشترین سهم متعلق به شهرستان شهریار با ۴۷/۲ و کمترین متعلق به شهرستان شمیرانات و تهران با ۰/۱۵ درصد است. (جدول شماره ۱)

از نظر تولید ماهی، شهرستان تهران با تولید ۱۹۰/۳۷ تن بیشترین سهم و شهرستانهای ورامین و شهریار با تولید ۴/۷ تن کمترین سهم را دارند. در میان شهرستانهای استان ری، ساوجبلاغ، ورامین و شهریار به پرورش ماهی

گرم آبی (کپور، آمو، فیتوفاک) و شهرستانهای کرج، شمیرانات، فیروزکوه و دماوند به علت استقرار در مناطق کوهستانی و فراهم بودن منابع آبی مورد نیاز به پرورش ماهیان سرد آبی اشتغال دارند. تولید ۸/۴۲ درصد قزل آلای کشور در استان تهران صورت می گیرد و ماهی قزل آلای خال قرمز بومی شهرستان فیروزکوه می باشد. (جدول شماره ۱)

به منظور ایجاد امکانات زیربنایی و ارائه خدمات ضروری به متقاضیان ایجاد واحدهای صنعتی با توجه به سوابق نواحی صنعتی موجود در کشور: قانون تأسیس شرکت شهرکهای صنعتی ایران در تاریخ ۱۳۶۲/۱۲/۲۱ مورد تصویب قرار گرفت و متعاقباً شرکت صنعتی استان تهران فعالیت خود را در سال ۱۳۶۶ با ایجاد شهرکهای صنعتی در استان تهران (پاکدشت، کرج، رباط کریم، ری، ساوجبلاغ، فیروزکوه و ورامین) و انتقال صنایع آلوده و مزاحم از درون شهر تهران و استقرار صنایع جدید آغاز شده و سازمان سازندگی استان تهران با احداث ده ناحیه صنعتی روستایی که هر شهرستان دارای یک ناحیه صنعتی و فقط شهرستان دماوند و شهریار هر کدام دارای دو ناحیه صنعتی می باشد. کل مساحت این نواحی ۳۱۹ هکتار می باشد.

آموزش در ۳۱ مرکز ثابت بصورت دوره های شش ماهه انجام می شود. آموزش ضمن کار (در صنعت) که معمولاً ۴۵ روز و در داخل مراکز تولید و صنفی انجام می شود. همچنین آموزش

۱۵۰

جدول شماره ۲- قابلیت عمده بخش صنعت و معدن و تکمیلی - تبدیلی - مرتبط

ردیف	شرح	تولیدکنندگان گل و گیاه زینتی ۱۳۷۹	سهم از کل استان (درصد)	آلو قطره طلا RCA	شلیل RCA	قیسی RCA	آلو RCA	گیلاس RCA	انواع کودشیمیایی توزیع شده تن ۱۳۸۰
۱	رابط کریم	۱۶	۰/۵۹	۰	۰/۲۱	۰	۰/۴۴	۰/۰۵	
۲	پاکدشت	۲۴۸۱	۵۴/۲	۰	۰	۰/۱	۰/۰۳	۰/۰۰۶	۷۱۳۷
۳	فیروزکوه	۱۷	۰/۶	۰	۰/۰۳	۱۴/۱۴	۰/۵۸	۰/۱۷	۴۸۱
۴	اسلامشهر	۲۶	۰/۹	۰/۵۸	۰/۶	۰/۴۸	۰/۵۹	۰/۰۶	۶۳۸۰
۵	شهریار	۸۳	۳	۲/۲۶	۰/۲۳	۰/۳۸	۱/۸۴	۰/۲۳	
۶	ساوجبلاغ	۳۷۶	۱۳/۸	۱/۲	۳/۳۲	۰	۲/۰۱	۰/۷۹	۱۳۶۷۶
۷	دماوند	۲۳۴	۸/۶	۰	۰/۱۳	۰	۰/۰۲	۰/۰۳	۴۷۹۱
۸	ورامین	۲۸	۱	۱/۷۳	۰	۰/۴	۰	۰	۱۱۶۷۲
۹	کرج	۱۲۰	۴/۴	۰	۰/۷۹	۰/۳	۰/۶۷	۱/۶۸	۳۷۲۲
۱۰	شهری	۲۵	۰/۹	۰/۲۴	۱	۰	۰/۰۵	۰	۱۱۴۹۶
۱۱	شمیرانات	۱۰۵	۳/۸	۰/۱۷	۰	۰	۰/۰۸	۵/۸۱	۵۴۳
۱۲	تهران	۲۲۱	۸/۱	۰	۰/۰۶	۰	۰/۲۳	۲/۸۲	۰
۱۳	جمع کل	۲۷۳۲	۱۰۰						۶۸۸۲۸

RCA - مزیت نسبی اشکار محصول مورد نظر

مقایسه با سطح کشور در سال ۷۹-۱۳۷۸ شامل آلو قطره طلا، شلیل، قیسی، آلو و گیلاس می باشد که شهریار، ساوجبلاغ و ورامین مزیت نسبی در تولید آلو قطره طلا دارند، همینطور ساوجبلاغ در تولید شلیل، قیسی در فیروزکوه، آلو در ساوجبلاغ و شهریار و گیلاس در شمیرانات، تهران و کرج از مزیت نسبی بیشتری برخوردارند که این محصولات باغی می توانند جزء منابع یا مواد اولیه صنایع غذایی در بخش صنعت باشند. (جدول شماره ۲)

مقدار انواع کود شیمیایی توزیع شده در

توسط آموزشگاههای آزاد با سرمایه بخش خصوصی و نظارت آموزش فنی و حرفه ای و یا توسط مدارس - حرفه ای آموزش و پرورش استان تهران یا در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و دانشگاه آزاد اسلامی صورت می پذیرد. در سال ۱۳۷۹ بیشترین تعداد تولیدکنندگان گل و گیاهان زینتی استان را شهرستان پاکدشت با اختصاص ۱۴۸۱ نفر از کل ۲۷۳۲ نفر تولیدکنندگان گل و گیاهان زینتی استان را به خود اختصاص داده است. (جدول شماره ۲)

عمده ترین محصولات باغی استان تهران در

استان تهران ۶۸۸۲۸ تن می باشد و در شهریار و یا رباط کریم مجموعاً حدود ۸۹۳۰ تن کود شیمیایی توزیع شده است و ساوجبلاغ، ورامین، شهرری، پاکدشت و اسلامشهر دارای بیشترین سهم در کود توزیع شده می باشند. (جدول شماره ۲)

۱-۱- قابلیت های محوری بخش صنعت

در این بخش سعی شده است قابلیت های محوری بخش صنعت و معدن با توجه به جداول شماره ۳ ذکر شود.

محصولات غذایی و آشامیدنی: در این زیر گروه بخش صنعت بیشترین سرمایه گذاری مربوط به شهرستان تهران می باشد بنابراین بیشترین سهم سرمایه گذاری مربوط به شهرستان تهران و سپس به ترتیب به ساوجبلاغ، شهریار و شهرری می باشد بنابراین بیشترین سهم سرمایه گذاری و اشتغال متعلق به شهرستان تهران می باشد و کمترین سهم مربوط به شهرستان شمیرانات می باشد. ساخت منسوجات: در این زیر گروه نیز بیشترین سهم سرمایه گذاری و اشتغال مربوط به شهرستان تهران (۶۹/۸ درصد و ۷۵/۸ درصد) می باشد و به ترتیب شهرستان های دیگر همچون کرج، غیره که به جز شهرستان کرج و تهران میزان سرمایه گذاری و اشتغال در زیر گروه ساخت منسوجات به میزان کمی اختصاص یافته است.

پوشاک و عمل آوردن پوست خز: در شهرستان های

پاکدشت، شهریار و شمیرانات روی این بخش سرمایه گذاری نشده است و باز هم شهرستان تهران بالاترین سهم سرمایه گذاری (۹۵/۸ درصد) و اشتغال (۹۲/۴ درصد) را دارد و در شهرستان های دیگر نیز سرمایه گذاری (۹۵/۸ درصد) و اشتغال (۹۲/۴ درصد) را دارد و در شهرستان های دیگر نیز سرمایه گذاری و اشتغال ناچیز می باشد.

زیر گروه دباغی، چرم، کیف، چمدان و کفش نیز شهرستان بامیزان درصد سرمایه گذاری (۵۳/۸)، چیزی در حدود (۸۳/۵۳ درصد) اشتغال ایجاد کرده است که این خود یک مزیت برای شهرستان تهران می باشد در حالی که شهرری با اختصاص (۳۹/۶۵ درصد) سرمایه گذاری تنها (۱۳/۱۲ درصد) اشتغال ایجاد نموده است.

چوب و محصولات چوبی به جز مبل، در اینجا نیز مانند زیر گروه فوق شهرستان تهران بیش از سهم سرمایه گذاری اشتغال ایجاد کرده است، این نشان دهنده آن است که شهرستان تهران از لحاظ سرمایه گذاری محوریت پیدا کرده است و اینها همه به دلیل این است که بازارهای مصرف در شهرستان تهران به وفور وجود دارد و و مرکز حمل و نقل بین شهری می باشد.

زیر گروه ساخت کاغذ و محصولات کاغذی، که در این زیر گروه شهرستان شمیرانات سرمایه گذاری نکرده است و شهرستان های تهران، کرج، شهرری به ترتیب در سرمایه گذاری و اشتغال بالاترین سهم را دارند.

انتشار و چاپ و تکثیر: شهرستان تهران با ۸۹/۴ درصد سرمایه تقریباً ۹۳/۶ درصد اشتغال ایجاد کرده

است به دنبال آن کرج ۸/۸۶ درصد سرمایه گذاری و ۲/۵۷ درصد اشتغال ایجاد نموده است و در شهرستانهای دیگر سهم سرمایه گذاری و اشتغال ناچیز می باشد.

کک و فرآورده های حاصل از نفت: تهران و شهر ری همچنان بالاترین سهم را به خود اختصاص داده اند و سهم اشتغال بیشتر از سهم سرمایه گذاری است اما کرج به دلیل داشتن سرمایه گذاری بالاتر نسبت به شهری درصد ایجاد اشتغال آن کمتر از شهرستان ری می باشد.

ساخت مواد و محصولات شیمیایی: بیشترین سهمها را شهرستان تهران دارا می باشد و کمترین سهم متعلق به شمیرانات می باشد پس از تهران شهرستانهای کرج، شهری و شهریار قرار دارند که میزان درصد اشتغال این شهرستانها از درصد سرمایه گذاری کمتر می باشد.

در سایر زیر گروههای بخش صنعت نیز مجدداً بالاترین سهمها را هم در سرمایه گذاری و هم در اشتغال به خود اختصاص داده است و شهرستانهای کرج، شهری پس از این شهرستان رتبه بندی می شوند. در ضمن بیشترین سرمایه گذاری در بخش محصولات فلزی فابریکی استان تهران صورت گرفته که ۴۱۷۳۳ نفر اشتغال ایجاد کرده است پس از آن در صنایع محصولات غذایی و آشامیدنی، ساخت

۲-۱- قابلیت های محوری بخش معدن

معدن سنگ لاشه: طبق آمار سازمان صنایع و معادن استان تهران، معدن سنگ لاشه بالاترین تعداد را در بین معادن کشور داشته است. همچنین بالاترین سهم سرمایه گذاری در معدن سنگ لاشه اختصاص به شهرستان دماوند دارد که حدود ۸۲ نفر شغل ایجاد نموده است. (جدول شماره ۳) سپس شهرستان شمیرانات، تهران، کرج قرار دارند.

معدن سنگ آهک: معادن سنگ آهک از نظر تعداد بعد از معادن سنگ لاشه قرار دارند و بیشترین سهم سرمایه گذاری مختص به تهران می باشد که در حدود ۶۴/۸ درصد می باشد و ۱۹/۸ درصد نیز اشتغال ایجاد کرده است سپس شهرستانهای ساوجبلاغ، فیروزکوه، دماوند، شهری و پاکدشت به ترتیب بعد از تهران قرار دارند. بالاترین سهم اشتغال در این بخش مربوط به شهرستان شهری می باشد که در حدود ۴۵/۸ درصد است.

معدن سنگ گچ و باریتین: این دو معدن فقط شهرستانهای کرج، ساوجبلاغ و فیروزکوه دارا می باشند و معدن باریتین در شهریار و معدن سنگ گچ نیز در دماوند هر کدام به تنهایی وجود دارند معدن سنگ گچ دماوند بالاترین سهم سرمایه گذاری (۸۱۷) درصد و ۸۵/۶ درصد اشتغال ایجاد کرده است و معدن باریتین ساوجبلاغ نیز

شماره چهارم • تابستان ۱۳۸۵

جدول شماره ۳- قابلیت‌های بخش صنعت

۱۵۳

ردیف	شرح (۱۳۸۲)	محصولات غذایی و آشامیدنیها			ساخت منسوجات			پوشاک و عمل آوردن پوست خز			دباغی، چرم، کیف، چمدان، کفش			چوب و محصولات چوبی به جز میل		
		سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)
۱	رباط کریم	۵۴۲۰۸۰۰۰	۱/۸	۱۳۵۱	۲۹۰۰۰۰۰	۰/۱۷	۷۲	۱۰۵۰۰۰	۰/۰۳	۱۵	۱۵۰۰۰۰	۰/۰۵	۲۴	۱۳۳۵۰۰۰	۰/۸۲	۸۶
۲	پاکدشت	۱۷۴۴۴۷۰۰۰	۵/۹	۱۹۷۴	۲۹۶۶۰۰۰	۰/۱۸	۱۲۴				۶۷۹۹۰۰۰	۲/۱۷	۵۴	۶۳۸۹۰۰۰	۲/۰	۲۷
۳	فیروزکوه	۷۴۵۲۰۰۰	۰/۲۵	۱۱۶	۱۰۰۹۱۰۰۰	۰/۶	۲۵۲	۱۷۰۰۰۰	۰/۰۵	۶				۵۳۹۰۰۰	۳/۲۶	۶۹
۴	اسلامشهر	۳۶۴۹۲۰۰۰	۱/۲	۹۴۱	۴۱۶۶۰۰۰	۰/۲۵	۶۰	۲۰۰۰	۰/۰۰۱	۲	۳۳۰۰۰۰	۰/۱۴	۱۱	۹۲۰۰۰۰	۰/۵۶	۱۹
۵	شهریار	۲۹۳۸۹۹۰۰۰	۱۰/۱	۴۴۴۴	۱۹۱۰۶۰۰۰	۱/۲	۵۱۵				۴۸۶۵۰۰۰	۱/۵۷	۲۲۵	۹۰۳۶۰۰۰	۵/۵	۲۵۲
۶	ساوجبلاغ	۳۵۹۶۸۵۰۰۰	۱۲/۳	۴۲۶۶	۵۷۴۹۴۰۰۰	۳/۶	۲۰۲۶	۷۵۲۵۰۰۰	۲/۳	۸۸	۳۴۸۳۰۰۰	۱/۱۲	۱۸	۶۶۴۴۰۰۰	۴/۰۵	۸۸
۷	دماوند	۱۸۶۹۴۰۰۰	۰/۶	۳۹۱	۸۳۳۰۰۰	۰/۰۵	۴۹	۵۷۳۰۰۰	۰/۱۷	۲۲				۲۴۰۰۰۰	۰/۱۵	۱۴
۸	ورامین	۵۹۶۴۷۰۰۰	۲	۷۲۵	۵۳۳۲۰۰۰	۰/۳۳	۱۸۳	۲۸۰۰۰	۰/۰۱	۱۵	۲۸۵۷۰۰۰	۰/۹۲	۱۲۴	۱۱۵۵۰۰۰	۰/۷۱	۳۴
۹	کرج	۵۹۰۳۰۱۰۰۰	۲۰	۴۱۴۲	۳۶۵۸۶۰۰۰	۲۳	۵۶۰۸	۳۰۸۷۰۰۰	۰/۹	۱۹۷	۱۸۶۵۰۰۰	۰/۶۰	۷۸	۱۳۱۸۰۰۰	۸/۰۵	۳۲۵
۱۰	شهرزی	۳۲۱۲۶۱۰۰۰	۱۰/۹	۳۰۹۵	۱۳۶۰۱۰۰۰	۰/۸	۵۷۴	۲۲۱۸۰۰۰	۰/۷	۳۳۵	۱۳۳۱۶۱۰۰۰	۳۹/۶۵	۲۱۷۰	۸۳۰۶۰۰۰	۵/۰۷	۱۳۹
۱۱	شمیرانات	۳۴۸۳۰۰۰	۰/۱	۲۰	۱۵۰۰۰۰	۰/۰۱	۲				۴۰۰۰	۰/۰۰۱	۲۰	۴۸۰۰۰	۰/۰۳	۴
۱۲	تهران	۱۰۰۱۶۵۲۰۰۰	۳۴/۳	۲۰۷۲۳	۱۱۲۵۹۰۰۰۰	۶۹/۸	۲۹۷۴۲	۳۱۴۴۹۰۰۰	۹۵/۸	۷۱۲۷	۱۶۷۰۷۱۰۰۰	۵۳/۸	۱۳۸۱۸	۱۱۱۱۱۶۰۰۰	۶۷/۹	۲۷۲۵
۱۳	جمع کل	۲۹۱۱۲۲۱۰۰۰	۱۰۰	۴۲۱۸۸	۱۶۲۳۱۱۰۰۰	۱۰۰	۳۹۲۰۷	۳۲۸۰۵۷۰۰۰	۱۰۰	۷۷۰۷	۳۱۰۶۳۵۰۰۰	۱۰۰	۱۶۵۴۲	۱۶۳۶۸۸۰۰۰	۱۰۰	۳۸۱۲

مأخذ: سازمان صنایع و معادن استان تهران، بانک اطلاعاتی.

جدول شماره ۳- قابلیت‌های بخش صنعت

ردیف	شرح (۱۳۸۲)	ساخت کافور و محصولات کافور				انتشار و چسب و کثیر				کل فرآورده‌های حاصل از نفت				ساخت مواد و محصولات شیمیایی				محصولات لاستیکی و پلیاستیکی			
		سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (فتر)	سهام (درصد)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (فتر)	سهام (درصد)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (فتر)	سهام (درصد)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (فتر)	سهام (درصد)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (فتر)	سهام (درصد)
۱	رباط کریم	۷۳۴۰۰۰	۰/۱۵	۷۵	۱/۰۶	۲۲۰۰۰	۰/۰۱	۴	۰/۱۲	۵۳۴۰۰۰	۴/۴۶	۵۰	۱/۷۸	۱۸۷۷۰۰۰	۱/۰۹	۵۱۶	۷/۱۶	۲۷۸۴۶۰۰۰	۱/۱	۲۱۳	۰/۹
۲	پاکدشت	۵۳۱۳۰۰۰	۱/۷۹	۲۰۶	۷/۹۲	۲۰۷۰۰۰۰	۰/۹۲	۱۴	۰/۳۳	۱۱۹۲۰۰۰	۱/۰۲	۴۲	۱/۵	۱۹۹۹۲۰۰۰	۱/۱۹	۷۷۴	۱/۱۵	۷۸۹۲۵۰۰۰	۱/۴	۵۱۹	۷/۳
۳	فیروزکوه	۸۷۳۷۰۰۰	۲/۹۴	۷۶	۱/۱	۳۳۸۰۰۰	۰/۲۸	۱۳	۰/۳۸	۳۳۸۰۰۰	۰/۲۸	۱۳	۰/۴۶	۶۷۳۷۰۰۰	۰/۴	۱۴۹	۰/۶۳	۴۳۵۰۰۰۰	۰/۲	۹۵	۰/۴
۴	اسلامشهر	۵۳۷۰۰۰	۰/۱۸	۴۵	۰/۶۴	۴۲۰۰۰	۰/۱۹	۹۰	۲/۷۵	۷۶۲۰۰۰	۰/۶۵	۲۸	۰/۱	۸۷۸۴۰۰۰	۰/۵۲	۲۵۱	۱/۰۸	۱۰۷۵۳۰۰۰	۰/۵	۲۱۲	۰/۹
۵	شهریار	۲۰۷۸۰۰۰	۶/۹۸	۲۵۳	۵/۰۱	۵۷۸۱۰۰۰	۱/۷۱	۱۹	۴/۹۴	۱۵۶۴۰۰۰	۱/۳۴	۱۹	۰/۹	۲۸۴۲۵۰۰۰	۶/۰۸	۱۳۳۱	۵/۱۶	۹۸۶۸۵۰۰۰	۴/۷	۱۲۲۰	۵/۵
۶	سلول جیلاخ	۳۵۹۵۱۰۰۰	۱۲/۱	۴۵۷	۶/۵	۸۰۰۰	۰/۰۴	۷	۰/۲۱	۱۰۴۸۰۰۰	۰/۹	۳۸	۰/۶۸	۲۲۱۳۹۰۰۰	۱/۰۷	۴۲۰	۱/۷۶	۲۲۱۳۹۰۰۰	۱/۰۷	۴۲۶	۲
۷	دموند	۶۶۰۰۰	۰/۰۲۲	۱۱	۰/۱۶	۸۰۰۰	۰/۰۴	۷	۰/۲۱	۱۰۴۸۰۰۰	۰/۹	۳۸	۰/۶۸	۹۲۴۰۰۰	۰/۰۶	۵۰	۰/۲۱	۱۵۱۷۰۰۰	۰/۰۷	۳۲	۰/۱
۸	ورامین	۴۶۷۴۰۰۰	۱/۵۷	۱۰۰	۰/۲۷	۶۱۶۰۰۰	۰/۲۷	۸	۰/۲۴	۱۰۴۸۰۰۰	۰/۹	۳۸	۰/۲۷	۲۶۸۵۹۰۰۰	۱/۶۰	۲۳۶	۰/۸۹	۲۳۸۱۴۰۰۰	۱/۱	۵۲۹	۲/۳
۹	کرج	۷۴۱۹۵۰۰۰	۲۴/۹۲	۵۶۷	۸/۰۴	۲۰۰۳۳۰۰۰	۸/۰۶	۸۴	۲/۵۷	۳۳۲۲۶۰۰۰	۲۹/۲۱	۳۸۶	۱/۳۵	۳۷۲۲۶۰۰۰	۱۶/۲۱	۱۶۵۸	۱۰/۶۷	۲۵۲۹۷۰۰۰	۱۲/۳	۲۱۰۳	۹/۴
۱۰	شهر ری	۴۱۹۰۲۰۰۰	۱۴/۱	۲۹۷	۴/۲۱	۲۰۰۳۳۰۰۰	۴/۲۱	۸۴	۲/۵۷	۳۳۲۲۶۰۰۰	۲۹/۲۱	۳۸۶	۱/۳۵	۱۴۱۵۹۰۰۰	۸/۴۳	۱۵۸۰	۶/۶۳	۲۵۵۵۵۰۰۰	۱۲/۴	۲۲۲۳	۱۰
۱۱	شمیرانات	۸۳۰۰۰	۰/۳۷	۳	۰/۹۲	۸۳۰۰۰	۰/۳۷	۳	۰/۹۲	۲۲۱۶۱۰۰۰	۱۶/۹۳	۶۹۵	۰/۰۱	۱۵۳۰۰۰	۰/۰۱	۱۱	۰/۰۵	۱۵۵۰۰۰	۰/۰۱	۲۱	۰/۰۹
۱۲	تهران	۱۰۳۳۷۰۰۰	۳۵/۲	۴۸۶۵	۶۹	۲۰۲۱۷۰۰۰	۸۹۴	۳۰۵۷	۹۳/۵۷	۴۳۸۱۵۰۰۰	۲۸/۳	۱۳۶۴	۲۸/۶۱	۱۰۵۲۶۸۰۰۰	۶۲/۷۳	۱۶۵۹۹	۶۹/۵۳	۱۳۳۲۹۲۰۰۰	۶۴/۹	۱۲۵۵۱	۶۵/۶
۱۳	جمع کل	۱۹۷۶۳۴۰۰۰	۱۰۰	۷۰۰۵۲	۱۰۰	۲۲۶۱۷۵۰۰۰	۱۰۰	۳۳۶۷	۱۰۰	۱۱۷۰۹۳۰۰۰	۱۰۰	۲۸۰۶	۱۰۰	۱۶۹۶۵۸۰۰۰	۱۰۰	۲۷۸۷۳	۱۰۰	۲۰۵۸۱۹۰۰۰	۱۰۰	۲۲۱۶۴	۱۰۰

منابع: سازمان صنایع و معادن استان تهران، بانک اطلاعاتی.

شماره چهارم • تابستان ۱۳۸۵

تاریخ

جدول شماره ۳- قابلیت‌های بخش صنعت

ردیف	شرح (۱۳۸۲)	سایر محصولات کانی و غیر فلزی			محصولات فلزات اساسی			محصولات فلزی و فلزی			ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات			ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی		
		سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)	سرمایه (م)	سهام (درصد)	اشتغال (نفر)
۱	ریا کریم	۸۰۹۸۰۰۰	۵/۶۷	۴۵۸	۱۵۵۸۸۰۰۰	۰/۱۳	۴۵۸	۱۵۲۱۶۰۰۰	۴/۴۹	۱۰۰۰	۲۱۷۸۴۰۰۰	۱/۱۳	۸۲۵	۱۰۳۱۵۰۰۰	۱/۴	۲۳۸
۲	پاکدشت	۵۱۹۱۸۰۰۰	۳/۶۸	۲۰۸۳	۱۱۰۵۸۶۰۰۰	۵/۸۷	۱۷۲۲	۱۲۰۲۵۱۰۰۰	۳/۵	۱۸۵۲	۵۹۰۶۶۰۰۰	۳/۱۶	۱۲۱۷	۱۰۴۳۱۰۰۰	۱/۴	۵۲۲
۳	فیروزکوه	۳۷۵۵۰۰۰	۰/۲۷	۱۲۹				۱۱۷۴۰۰۰	۰/۳	۱۱۸	۱۳۷۸۲۰۰۰	۰/۷۱	۲۷۶	۶۷۶۰۰۰	۰/۱۰۹	۵۷
۴	اسلاشهر	۲۰۱۰۴۰۰۰	۱/۴۲	۸۷۹	۱۹۵۶۶۰۰۰	۲/۴۹	۵۶۲	۳۵۸۴۰۰۰	۱/۰۳	۸۷۸	۲۱۳۹۰۰۰	۱/۱۰۶	۱۱۱۲	۸۸۸۰۰۰	۰/۱۱	۵۵
۵	شهریار	۱۰۲۷۰۰۰۰۰	۷/۲۸	۲۲۸۵	۱۱۱۰۷۰۰۰	۶/۴۴	۳۳۳	۱۳۷۹۲۶۰۰۰	۴/۰۱	۲۵۰۴	۱۹۴۵۳۰۰۰	۱/۰۸	۳۵۲۹	۷۷۸۳۰۰۰	۱۰/۲۷	۶۴۲
۶	ساوجبلاغ	۳۲۳۴۰۰۰	۲/۲۸	۱۳۰۴	۲۱۶۵۶۰۰۰	۳/۶۸	۳۵۹	۱۶۸۸۵۰۰۰	۴/۹۱	۱۴۲۵	۲۶۳۱۰۸۰۰۰	۱۳/۶۴	۲۵۱۵	۲۹۰۶۰۰۰۰	۳/۸۴	۴۶۵
۷	دماوند	۳۹۵۴۰۰۰	۰/۲۸	۱۶۹	۴۱۴۵۰۰۰	۰/۴۷	۱۵۵	۹۱۵۲۰۰۰	۰/۲۷	۱۲۵	۲۵۵۳۰۰۰	۰/۱۳	۱۶۸	۵۸۰۰۰۰۰	۰/۷۷	۸۸
۸	ورامین	۱۱۱۴۰۰۰۰	۷/۹	۲۷۱۹	۲۱۹۰۴۰۰۰	۷/۶۷	۶۳۱	۳۳۶۴۰۰۰	۱/۲۶	۸۲۵	۱۱۰۲۲۰۰۰	۰/۵۷	۲۲۴	۱۲۱۶۰۰۰	۰/۱۶	۸۴
۹	کرج	۱۰۳۷۱۳۰۰۰	۷/۳۵	۲۱۵۲	۵۳۴۵۰۰۰۰	۶/۰۷	۶۲۴	۱۶۶۱۵۹۰۰۰	۴/۸۳	۲۵۵۳	۱۳۳۰۳۶۰۰۰	۶/۸۹	۳۴۹۱	۳۷۵۵۵۰۰۰	۳۶/۴	۲۰۱۴
۱۰	شهری	۴۴۳۱۲۸۰۰۰	۳۱/۴	۸۶۵۰	۱۰۹۱۴۰۰۰۰	۲۴/۴	۲۱۷۲	۲۰۲۲۲۷۰۰۰	۵/۹	۳۶۳۶	۲۴۴۵۲۰۰۰۰	۱۲/۶۲	۲۵۵۶	۱۶۰۹۷۰۰۰	۵/۷	۲۷۵۴
۱۱	شمیرانات	۱۴۰۰۰	۰/۰۰۰۹	۶				۳۲۸۷۰۰۰	۰/۰۹۶	۵۲	۲۶۰۰۰	۰/۰۰۱	۶۰		۰/۱۳	
۱۲	تهران	۴۵۸۶۰۸۰۰۰	۳۲/۴۹	۱۴۶۲۸	۲۸۴۵۵۶۰۰۰	۴۱/۲۵	۹۲۵۸	۳۳۹۴۴۰۰۰۰	۶۹/۹۸	۲۶۶۶۵	۹۶۵۴۷۰۰۰۰	۵۰/۰۴	۲۸۹۰۶	۳۳۹۷۵۸۰۰۰	۴۳/۵۲	۸۰۷۸
۱۳	جمع کل	۱۴۱۱۶۲۸۰۰۰	۱۰۰	۲۵۴۶۲	۶۵۱۶۹۸۰۰۰	۱۰۰	۱۶۴۱۹	۳۳۶۶۱۵۰۰۰	۱۰۰	۴۱۷۳۳	۱۹۲۲۵۸۰۰۰	۱۰۰	۴۴۸۷۹	۵۵۷۹۱۹۰۰۰	۱۰۰	۱۴۹۹۷

منابع: سازمان صنایع و معادن استان تهران، بانک اطلاعاتی.

۱۵۵

جدول شماره ۳- قابلیت‌های بخش صنعت

ردیف	شرح (۱۳۸۱)	رادیو تلویزیون و وسایل ارتباط			ابزار پزشکی ایکی - ساعت			وسایل فله‌په مورتوری			سایر تجهیزات حمل و نقل			میلان سایر مصروفات		
		سرمایه (م)	انتقال (تفر)	سهم (درصد)	سرمایه (م)	انتقال (تفر)	سهم (درصد)	سرمایه (م)	انتقال (تفر)	سهم (درصد)	سرمایه (م)	انتقال (تفر)	سهم (درصد)	سرمایه (م)	انتقال (تفر)	سهم (درصد)
۱	رابط کریم	۵۳۰۰۰۰	۰/۳۴	۱۰	۵۸۰۰۰	۰/۱۲	۱۰	۷۷۸۴۰۰۰	۰/۳۸	۱۸۶	۲۲۱۴۰۰۰	۱/۷	۵۴	۲۵۲۹۰۰۰	۰/۶	۹۶
۲	پاکت	۷۱۲۰۰۰۰	۴/۵۹	۱۰۹	۷۸۴۳۳۰۰۰	۱۰/۰۲	۱۶۵	۲۴۲۶۵۰۰۰	۱/۱۹	۱۰۰۶	۶۳۳۷۰۰۰	۵	۱۳۴	۲۴۱۳۷۰۰۰	۵/۶	۳۳۱
۳	فیروزکوه			۸	۴۰۰۰۰۰	۰/۱۴	۸							۳۲۱۰۰۰۰	۰/۰۷	۴۴
۴	اسلامشهر			۵۷	۱۴۳۶۰۰۰	۰/۵۱	۵۷	۲۶۹۲۰۰۰	۰/۱۳	۲۳۲	۱۲۲۲۰۰۰	۰/۹	۱۰۶	۳۱۴۸۰۰۰	۰/۷	۶۹
۵	شهریار	۳۷۰۰۰	۰/۰۲	۴۰	۳۹۱۹۸۰۰۰	۱۳/۸۲	۶۲۶	۲۶۵۴۰۰۰۰	۱/۱۱	۶۰۵	۴۰۶۷۰۰۰	۳/۲	۱۷۸	۶۲۰۰۰۰۰	۱/۴	۲۹۷
۶	سارچیلان	۳۰۱۰۰۰	۱/۹۴	۶۷	۱۲۶۱۹۰۰۰	۵/۷۶	۴۴۷	۱۳۱۸۶۸۰۰۰	۶/۵	۴۲۲	۱۶۲۳۰۰۰	۱/۳	۴۲	۶۵۷۰۰۰	۰/۱۵	۸۲
۷	دماوند			۱۵	۴۰۰۰۰۰	۰/۱۴	۱۵	۷۵۰۰۰۰	۰/۰۴	۱۰						
۸	ورلین			۱۴	۲۴۲۰۰۰	۰/۰۹	۱۴	۳۲۸۰۰۰	۰/۱۶	۱۱۴				۱۷۶۲۰۰۰	۰/۴	۶۹
۹	کرج	۱۳۳۳۰۰۰	۸/۶۵	۳۲۹	۴۶۱۳۱۰۰۰	۱۶/۷۷	۱۶۸۱	۵۱۵۳۷۰۰۰	۰/۰۳	۱۱۰۰	۲۰۸۴۳۰۰۰	۱۶/۶	۴۵۷	۳۹۲۹۵۰۰۰	۹/۲	۶۷۲
۱۰	شهری	۵۶۱۰۰۰	۳/۶۲	۲۲۱	۱۵۹۴۸۰۰۰	۵/۶۲	۴۹۴	۱۴۴۳۳۰۰۰	۰/۰۷	۴۳۵	۹۰۱۲۰۰۰	۷/۲	۲۱۰	۱۶۴۰۸۰۰۰	۳/۸	۴۶۵
۱۱	شمیرانات													۵۰۰۰	۰/۰۰۱	۱۴
۱۲	تهران	۱۵۵۳۷۰۰۰	۸۰/۸۴	۷۷۰۶	۱۳۸۵۰۰۰۰	۵۸/۷	۴۲۴۹	۱۷۶۵۱۲۰۰۰	۸۷/۱۴	۲۱۳۱۵	۸۰۱۱۷۰۰۰	۶۳/۸	۱۰۳۹	۳۳۱۲۰۸۰۰۰	۷/۸	۵۶۵۶
۱۳	جمع کل				۷۸۳۶۱۵۰۰۰	۱۰۰	۷۷۶۶	۲۰۲۹۶۱۰	۱۰۰	۲۵۴۶۶	۱۲۵۲۱۶۰۰۰		۲۱۷۰	۴۲۵۶۷۰۰۰۰	۱۰۰	۷۷۵۵

تأخذ: سازمان صنایع و معادن استان تهران، بانک اطلاعاتی.

شماره چهارم • تابستان ۱۳۸۵

تاریخ

۱۵۷

جدول شماره ۳- قابلیت‌های بخش صنعت

معادن بارزین			معادن گچ			معادن سنگ آهک			معادن سنگ لاشه			ماشین آلات دفتری و حسابداری			باز یافت			شرح	ردیف
سهم	اشتغال	سرمایه	سهم	اشتغال	سرمایه	سهم	اشتغال	سرمایه	سهم	اشتغال	سرمایه	سهم	اشتغال	سرمایه	سهم	اشتغال	سرمایه		
(درصد)	(نفر)	(م)	(درصد)	(نفر)	(م)	(درصد)	(نفر)	(م)	(درصد)	(نفر)	(م)	(درصد)	(نفر)	(م)	(درصد)	(نفر)	(م)	(۱۳۸۲)	
۹/۵	۴	۳۷/۶	۴۶۱	۵/۹	۷	۳/۱	۱۳۸	۱۳۸	۸	۶/۴	۱۷	۰/۹	۲۰۷/۰۶	۲۰۷/۰۶	۰/۴	۱۴	۱۲۰۰۰۰	رابط کریم	۱
۱۱/۹	۵	۴/۵	۵۵/۵						۱۱	۲/۳		۰/۵	۱۵	۰/۰۰۴	۰/۵	۲۴	۳۳۵۰۰۰	پاکدشت	۲
۵۴/۷	۲۳	۳۹/۸	۴۸۷/۹	۵/۱	۶	۱۰/۴	۴۶۳/۷	۴۶۳/۷	۱۳/۷	۳۶	۳۶	۲۲/۵	۲۵۱۸/۹	۲۵۱۸/۹	۲/۸	۸۸	۷۰۸۳۰۰۰۰	فیروزکوه	۳
																		اسلامشهر	۴
																		شهریار	۵
																		ساوجبلاغ	۶
																		دماوند	۷
																		ورامین	۸
۲۳/۸	۱۰	۱۷/۹	۲۱۹/۵	۳/۴	۴	۴/۷	۲۱۴/۲	۲۱۴/۲	۱۹/۹	۵	۱۲۰	۲/۱	۴۹۰/۶	۴۹۰/۶	۳/۲	۹۶	۲۶۸۱۰۰۰۰	کرج	۹
																		شهرری	۱۰
																		شمیرانات	۱۱
																		تهران	۱۲
۱۰۰	۴۲	۱۲۳۳/۹		۱۰۰	۱۱۸	۱۰۰	۴۹۷/۵	۴۹۷/۵	۱۹/۸	۵۲	۲۶۲	۶۹/۸	۱۴۸۶/۳	۱۴۸۶/۳	۸۹/۸	۲۷۶۰	۱۵۷۳۵۹۰۰۰	جمع کل	۱۳

مأخذ: سازمان صنایع و معادن استان تهران، بانک اطلاعاتی.

بالاترین سهم سرمایه‌گذاری (۳۹/۸) و ۵۴/۷ درصد اشتغال ایجاد کرده، معادن دیگری نیز وجود دارد که در یک یا دو شهرستان وجود دارند مانند: مخلوط کوهی، بازالیت، خاک صنعتی، زغال سنگ، سیلیس، فسفات، باریت، تالک، مس، نمک، بنتونیت، بوکسیت، دولومیت، سولفات دوسود، گرانیات، مارن، تراورتن، سولفات سدیم، منگنز.

۳-۱-۳-۱- قابلیت‌های مؤثر بخش صنعت و معدن
طبق جدول شماره ۴، معمولاً در بخش صنعت و معدن نیز گروه‌های که محوریت پیدا می‌کنند از لحاظ سرمایه‌گذاری اشتغال، ارزش افزوده و یا صادرات که در اینجا محوریت قابلیت‌ها براساس

میزان سرمایه‌گذاری و اشتغال صورت گرفته که در جدول آورده شده است و با توجه به سهم جمعیتی و سرمایه‌گذاری سرانه مؤثر بودن یا نبودن این قابلیت‌های محوری مشخص شده که هرگاه نسبت به سرمایه‌گذاری سرانه به سهم جمعیتی از یک بزرگتر باشد این نشانه‌دهنده‌ی مؤثر بودن قابلیت مورد نظر بوده و در راهبردها از این قابلیت‌ها جهت به کارگیری در آینده مطرح می‌شود. همان طوری که در جدول شماره ۴ مشاهده می‌کنید با توجه به اطلاعات موجود در جدول تمام قابلیت‌های محوری مربوط به معدن سنگ لاشه شهرستان تهران می‌باشد که مؤثر واقع نشده است ولی در نهایت آن چنان تأثیری روی دیگر شهرستانها نداشته است. هر چند که سهم سرمایه‌ای ۱۴/۷

درصد و اشتغال ۲/۸۴ درصدی داشته است. کارخانجات سیمان تهران، سیمان آبیک، سیمان سفید دماوند، سیمان شمال و سپاهان عمده مصرف‌کنندگان آهک تولیدی استان تهران می‌باشند. کوره‌های آهک‌پزی، کارخانجات گچ و آجر، کارخانجات تولید شیشه، سنگبریها و بسیاری دیگر از صنایع استان بخش اعظم مواد معدنی تولیدی استان را مصرف می‌کند و همچنین سولفات دو سود که در صنایع شوینده و پاک‌کننده بکار می‌رود و در سطح کل کشور مصرف می‌شود و امکان صادرات مقدار ناچیزی از خاک نسوز، معادن امین‌آباد، سنگ لواسان و سولفات استرانسین نیز وجود دارد.

۱-۳-۱-۱- نقاط ضعف بخش معدن
۱-۳-۱-۱-۱- نامشخص بودن سیاستهای کلان کشور.
۱-۳-۱-۲-۱- عدم تمایل بخش خصوصی به اکتشاف مواد معدنی به دلیل بالا بردن و نامشخص بودن هزینه‌های آن.
۱-۳-۱-۳-۱- عدم وجود قانون مناسب جهت واگذاری بلند مدت معادن به مکتشف آن.
۱-۳-۱-۴-۱- عدم بهره‌برداری اصولی از معادن با توجه به گراف بودن هزینه‌ی آن.
۱-۳-۱-۵-۱- وجود قانون منطقه ممنوعه ۱۲۰ کیلومتری احداث صنایع از ایجاد صنایع فرآوری مواد معدنی می‌شود.
۱-۳-۱-۶-۱- عدم هماهنگی و وجود ارتباط مناسب بین متولیان بخش صنعت و معدن.

شماره چهل • تابستان ۱۳۸۵

۱۵۹

جدول شماره ۴- قابلیت‌های مؤثر بخش صنعت و معدن

ردیف	شرح	رابطه‌م			پاکدست			نیروژکوه			اسلامشهر			شهریار			ساوجبلاغ		
		سرمایه	گذاری	جمعیتی	سرمایه	گذاری	جمعیتی	سرمایه	گذاری	جمعیتی	سرمایه	گذاری	جمعیتی	سرمایه	گذاری	جمعیتی	سرمایه	گذاری	جمعیتی
۱	محصولات غذایی و آشامیدنی	۱۶۹/۴	مؤثر	۰/۰۳۱	۱۰۵۸/۵	مؤثر	۰/۰۱۶	۲۱۷/۹	مؤثر	۰/۰۰۳	۹۰/۷	مؤثر	۰/۰۳۹	۵۵/۶	مؤثر	۰/۰۵۲	۱۶۰۵/۷	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲
۲	ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات	۶۸/۱	مؤثر	۰/۰۳۱	۳۵۸/۴	مؤثر	۰/۰۱۶	۴۰۲/۹	مؤثر	۰/۰۰۳	۵۲/۱	مؤثر	۰/۰۳۹	۳۶۴/۴	مؤثر	۰/۰۵۲	۱۱۷۴/۵	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲
۳	محصولات فلزی فلزیکی	۴۸۲/۱	مؤثر	۰/۰۳۱	۷۴۹/۷	مؤثر	۰/۰۱۶	۳۴/۳	مؤثر	۰/۰۰۳	۸۷/۷	مؤثر	۰/۰۳۹	۲۵۸/۴	مؤثر	۰/۰۵۲	۷۵۳/۸	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲
۴	ساخت منسوجات	۹/۱	مؤثر	۰/۰۳۱	۱۷/۹	مؤثر	۰/۰۱۶	۲۹۵/۱	مؤثر	۰/۰۰۳	۱۰/۴	مؤثر	۰/۰۳۹	۳۵/۸	مؤثر	۰/۰۵۲	۲۵۶/۶	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲
۵	ساخت مواد و محصولات شیمیایی	۵۷/۱	مؤثر	۰/۰۳۱	۱۲۱/۳	مؤثر	۰/۰۱۶	۱۹۶/۷	مؤثر	۰/۰۰۳	۲۱/۸	مؤثر	۰/۰۳۹	۱۹۱/۳	مؤثر	۰/۰۵۲	۱۲۶/۹	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲
۶	معدن سنگ لاشه	-	-	۰/۰۳۱	-	-	۰/۰۱۶	۶/۹	مؤثر	۰/۰۰۳	-	-	۰/۰۳۹	-	-	۰/۰۵۲	۱/۴۱	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲
۷	معدن سنگ آهک	-	-	۰/۰۳۱	۱/۳	مؤثر	۰/۰۱۶	۳۹/۸	مؤثر	۰/۰۰۳	-	-	۰/۰۳۹	-	-	۰/۰۵۲	۳۳۲/۲	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲
۸	معدن گچ	-	-	۰/۰۳۱	-	-	۰/۰۱۶	۴/۳	مؤثر	۰/۰۰۳	-	-	۰/۰۳۹	-	-	۰/۰۵۲	۲/۱	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲

مأخذ: محاسبات محقق

- ستون‌های مربوط به سرمایه گذاری سرانه برحسب میلیون ریال می‌باشد.

۱-۳-۱-۷- عدم وجود ارتباط مناسب بین بخش معدن و مصرف کننده مواد معدنی.

۱-۳-۸- عدم وجود تحقیقات کاربردی در بخش شیمی معدنی که مانع از دستیابی به تکنولوژی فراوری و دانش فنی تبدیل مواد معدنی می‌شود.

۱-۳-۹- مشکلات اعطای تسهیلات بانکی و عدم تخصیص اعتبارات و توزیع نامناسب آن.

۲- معرفی خطوط متمایل به راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی استان تهران به تفکیک شهرستانها

۲-۱- ربطا کریم

۲-۱-۱- شناخت بازار هدف جهت صادرات مواد معدنی، شن و ماسه و غیره.

۲-۱-۲- گسترش بخش صنایع از جمله محصولات غذایی و آشامیدنی: محصولات فلزی فابریکی جهت افزایش میزان اشتغال در این شهرستان.

۲-۱-۳- سرمایه‌گذاری توسعه معادن مزیت دار به خصوص در زمینه مخلوط شن و ماسه.

۲-۴- تلاش در جهت یافتن و اکتشاف معادن موجود به ویژه کانیهای صنعتی و فلزی.

۲-۵- سعی در افزایش سهم ارزش افزوده
محصولاتی، چون انگور، زعفران و سایر میوه‌ها

۲-۱-۶- اقدام به ایجاد شهرک صنعتی به ویژه صنایع کوچک جهت بهره‌گیری از خدمات صنعتی مشترک و مبادلات بین‌الصنایع شرکت شهرکهای صنعتی با توجه به آثار خارجی و

مثبت و منفی در یک مکان.

۲-۲-۲- یاکدشت

۲-۲-۱- افزایش تعداد تولیدکنندگان گل و گیاه صنعتی در این شهرستان بنابر این سعی در افزایش تولید گل‌های شاخه‌ای، تولید درخت و درختچه‌های تزئینی شود.

۲-۲-۲- ایجاد و گسترش گلخانه های پلاستیکی
که بیشترین سطح زیر کشت را در این زمینه
دارند.

۲-۳- ایجاد سرمایه‌گذاری و افزایش ارزش افزوده محصولاتی چون انار، زعفران، گردو و... که در بخش صنعت به کار برده می‌شوند.

همچنین رشد صنایع محصولات غذایی و آشامیدنی، محصولات فلزی فابریکی و ساخت ماشین آلات و تجهیزات و سرمایه گذاری بر روی معادن سنگ آهک با توجه به میزان اشتغال ایجاد شده در این بخشها.

-ایجاد صنایع ارتباطی و الکترونیکی پیشرفته با همکاری شرکت شهرکهای صنعتی با شرکت مخبرات

۲-۳- فیروزکوه

۲-۳-۱- تمرکز کشت محصولات باغی با اولویت تولید در قفسه.

۲-۳-۲- ایجاد و گسترش فعالیتهای صنایع متکی به مزیت‌های بالقوه صنعتی - معدنی شهرستان از قبیل ساخت ماشین آلات و تجهیزات. ساخت منسوجات و استخراج سنگ آهک و لاشه.

۳-۳-۲- تغییر، تبدیل و اصلاح باغات قدیمی به مدرن.

۴-۳-۲- توسعه فضای مناسب جهت افزایش تولید دام و اجرای سیستم چرای مناسب و کنترل دام در این مراتع موجب احیای سطح وسیعی از این مراتع می گردد.

۵-۳-۲- گسترش امکان پرورش ماهی سرد آبی به عنوان تأمین نهاده های اولیه بخش صنایع یا ارائه به بازار.

۴-۲- اسلامشهر

۱-۴-۲- تجهیز و نوسازی اراضی دشت اسلامشهر.

۲-۴-۲- رشد صنایع انتشار و چاپ و تکثیر، ساخت ماشین آلات و تجهیزات.

۳-۴-۲- توجه به مزیت های تولیدی شهرستان و افزایش ارزش افزوده و صادرات مواد صنعتی و معدنی.

۴-۴-۲- توسعه زیر ساختها خلق مزیت های جغرافیایی و ارتباطی شهرستان در ابعاد تجاری - بین منطقه ای.

۵-۴-۲- تمرکز کشت محصولات باغی با اولویت در تولید آلبالو، زعفران، خرمالو...

۵-۲- شهریار

۱-۵-۲- تمرکز کشت محصولات باغی با اولویت در تولید آلو قطره طلایی.

۲-۵-۲- تغییر، تبدیل و اصلاح باغات قدیمی به مدرن.

۳-۵-۲- گسترش کشت قارچ و گل و گیاه جهت مصرف داخلی و به خصوص صادرات.

۴-۵-۲- ایجاد زیر ساختها و فراهم آوردن زمینه های انباشت سرمایه و سرمایه گذاری در تولید محصولات متکی و متصل به بخش کشاورزی و دامپروری.

۵-۵-۲- گسترش و افزایش تولید طیور در واحدهای تولیدی طیور.

۶-۵-۲- توسعه فعالیتهای عملیاتی اشتغالزای صنعتی- معدنی برای جمعیت فعال شهرستان با توجه خاص به مزیت های موجود در زمینه ی نیروی کار متخصص.

۶-۲- ساوجبلاغ

۱-۶-۲- توسعه فضای مناسب جهت افزایش تولیدات دامی.

۲-۶-۲- ایجاد اشتغال مولد برای بخش عمده ی جمعیت فعال شهرستان با توجه به پتانسیلهای صنعتی و معدنی.

۳-۶-۲- تمرکز کشت محصولات باغی با اولویت در تولید آلو قطره طلایی و کشت قارچ و گل و گیاه جهت مصرف داخلی و صادرات.

۴-۶-۲- ایجاد زمینه های بسته ساز برای فعال شدن معادن شهرستان در مقیاس وسیع و متکی به فناوری بالا.

۵-۶-۲- گسترش زمینه های سرمایه گذاری در صنایع تبدیلی و تکمیلی متکی به بخش کشاورزی، زراعت، دامداری و مواد معدنی (به ویژه مواد کانی فلزی).

۷-۲- دماوند

۱-۷-۲- تغییر، تبدیل و اصلاح باغات قدیمی به مدرن.

۲-۷-۲- گسترش کشت و قارچ و گل و گیاه جهت مصرف داخلی و خارجی.

۳-۷-۲- توسعه فضای دامداری جهت تولید دام، اجرای سیستم چرای مناسب و کنترل دام در این مراتع موجب احیای سطح وسیعی از مراتع دماوند می گردد.

۴-۷-۲- به علت دارا بودن معادن متعدد سرمایه گذاری بخش خصوصی روی این منطقه را باید تشویق کرد تا از مواد مستخرج شده جهت صادرات استفاده کرد و ارزش حاصله را وارد کشور نماید.

۵-۷-۲- هماهنگی بین مواد اولیه مورد نیاز صنایع با مواد مستخرج شده از معادن.

۶-۷-۲- ایجاد زمینه های توسعه تجاری محصولات صنعت و معدن دماوند.

۸-۲- ورامین

۱-۸-۲- تجهیز و نوسازی اراضی دشت ورامین.

۲-۸-۲- به دلیل افزایش سهم اشتغال نسبت به سهم سرمایه گذاری در بخشهای صنعتی گسترش این بخش جهت کاهش بیکاری و جذب نیروی کار قابل ملاحظه است.

۳-۸-۲- توسعه و تمرکز کشت محصولات زراعی به ترتیب اولویت کشت گندم، جو،

نباتات علوفه ای و سبزیجات همچنین توسعه کشتهای گلخانه ای و گرمخانه ای به منظور

فشرده سازی هر چه بیشتر کشت.

۴-۸-۲- گسترش قارچ و گل و گیاه جهت بازار مصرف داخلی و صادرات و سرمایه گذاری بر روی پرورش ماهی به دلیل وجود سهم بالای این شهرستان در پرورش ماهی.

۵-۸-۲- فراهم آوردن بستر مناسب برای تضمین و گسترش سرمایه گذاری در تولید محصولات تبدیلی و تکمیلی متصل به بخش کشاورزی.

۹-۲- کرج

۱-۹-۲- افزایش ارزش افزوده صنایع متکی به منابع داخلی شهرستان از قبیل پوشاک، چوب و محصولات چوبی، فلزی فابریکی، ابزار پزشکی-اپتیک و غیره.

۲-۹-۲- ایجاد زمینه های بستر ساز برای فعال شدن معادن شهرستان در مقیاس وسیع و متکی به فناوری بالا.

۳-۹-۲- گسترش فعالیتهای تحقیقاتی و پژوهشی پایه و استراتژیک کشاورزی با توجه به تمرکز مراکز و مؤسسات پژوهشی مهم در این شهرستان.

۴-۹-۲- طرح حفاظت و حمایت از گونه های غالب گیاهی جنگلهای کرج که شامل ارس، پنبه، زرشک، بادام کوهی می باشد.

۵-۹-۲- گسترش کشت قارچ و گل و گیاه جهت مصرف داخلی و صادرات جهت ارزش آوری به داخل کشور.

۱۰-۲- شهرری

۱-۱۰-۲- تجهیز و نوسازی اراضی شهرری.

۲-۱۰-۲- افزایش ظرفیتهای ذخیره سازی و افزایش سرمایه گذاری در این مورد.

۲-۱۰-۳- توسعه کشتهای گلخانه ای و گرمخانه ای به منظور فشرده سازی هر چه بیشتر کشت.

۲-۱۰-۴- ایجاد و گسترش شبکه راههای مناسب و مطلوب با توجه به دارا بودن مزیت نسبی راههای زیر پوشش اداره کل راه و ترابری.

۲-۱۰-۵- افزایش بهره وری در بهره برداری مطلوب از معادن و ارتقاء بهره وری نیروی انسانی در صنایع کانی و غیر فلزی ری.

۲-۱۰-۶- توسعه فضای مناسب جهت افزایش تولید دام و بالابردن تکنولوژی در بخش دامپروری.

۲-۱۱- شمیرانات

۲-۱۱-۱- تغییر تبدیل و اصلاح باغات قدیمی به معدن.

۲-۱۱-۲- افزایش در مزیت نسبی محصولات همچون زلزاک، سماق، زرشک، ازگیل و....

۲-۱۱-۳- پرورش ماهیان سود در شمیرانات و ایجاد سرمایه گذاری و به کارگیری تکنولوژی بالا جهت تولید آنها.

۲-۱۱-۴- بهره برداری مطلوب و بهینه از منابع سرشار آب موجود در شمیرانات.

۲-۱۲- تهران

۲-۱۲-۱- کاهش وابستگی صنایع غالب و دارای مزیت نسبی محصولات فلزی فابریکی، صنایع مواد غذایی، منسوجات،... به درآمدهای ارزی

و مواد اولیه وارداتی که موجب ایجاد نوسانات زیاد در تولید صنایع فوق می گردد.

۲-۱۲-۲- گسترش فعالیتهای تحقیقاتی پژوهشی پایه و استراتژیک کشاورزی با توجه به تمرکز مراکز و مؤسسات پژوهش مهم در این شهرستان. ۲-۱۲-۳- تولید گیاهان فصلی و نشایی شهرستان چیزی در حدود ۴۵/۸۹ درصد استان تهران را به خود اختصاص داده که می تواند در صنایع مواد غذایی و دارویی... به کار رود. همچنین افزایش توان تولید در توت درختی، انار، خرمالو و انجیر که مزیت نسبی دارد.

۲-۱۲-۴- ایجاد اشتغال مولد برای بخش عمده جمعیت فعال شهرستان با توجه به پتانسیلهای صنعتی و معدنی خصوصاً بخش خدمات به صنایع و معادن.

۲-۱۲-۵- تخصیص بهینه منابع و امکانات صنعتی- معدنی با عنایت به نیازهای آتی بخش صنعت و معدن شهرستان جهت دستیابی به هدف رشد مداوم.

۲-۱۲-۶- شناخت بازار و هدف تهسیل توسعه تجارت محصولات صنعتی و معدنی.

۳- همهادسازی خطوط متمایل به راهبردهای توسعه صنعتی شهرستانها و ارائه خطوط حامل یک تقرّب به راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی استان تهران

جهت تعیین راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی باید اهداف توسعه صنعتی و معدنی را در استان مشخص نمود، سپس براساس آن

اهداف و با توجه به وضعیت و قابلیت‌های هر منطقه اقدام به تعیین راهبردهای مورد نظر نمود. واضح است که توسعه صنعتی و معدنی استان تابعی از اهداف توسعه کلی صنعتی و معدنی کشور می‌باشد که هدف اصلی آن افزایش درآمد و رفاه اجتماعی خواهد بود. با این تفاسیر عواملی که می‌توانند به عنوان زمینه‌ساز توسعه صنعتی و معدنی برای نیل به اهداف تعیین شده برای بخش صنعت و معدن و فعالیتهای مرتبط کشاورزی مطرح می‌باشند به قرار زیر می‌باشند.

۱-۳- بخش کشاورزی استان

۱-۳-۱- رقابتی نمودن بازار محصول و بازار عوامل تولید در فعالیتهای مرتبط با بخش صنعت.

۱-۳-۲- تقویت اهرمهای مدیریت و نظارت و کنترل و تغییر مدیریت از سنتی به صنعتی.

۱-۳-۳- ایجاد و گسترش صنایع تبدیلی، تکمیلی و فرآوری محصولات دامی با تأکید بر تنوع فرصتهای اشتغال و افزایش درآمد مکفی تقویت فعالیتهای تحقیقات کاربردی و ترویج استفاده از روشهای جدید و تکنولوژی هماهنگ با حفظ منابع مکان‌یابی جهت احداث سایتهای متمرکز و انتقال دامداریهای پراکنده به سایتهای متمرکز دامداریهای صنعتی.

۱-۳-۴- شناسایی و استفاده بهینه از منابع آبی مستعد موجود در جهت تکثیر و پرورش آبزیان و نهایتاً تولید پروتئین اقشار مختلف مردم.

۱-۳-۵- ایجاد نظام هماهنگ به منظور تعیین و

حفظ کاربری اراضی به ویژه اراضی با قابلیت‌های مطلوب کشاورزی.

۱-۳-۶- افزایش عملکرد تولید در واحد سطح محصولات زراعی و باغی از طریق ارتقاء سطح تکنولوژی تولید.

۱-۳-۷- اجتناب از خردشدن اراضی یک پارچه استان و یک پارچه‌سازی سایر اراضی استان.

۱-۳-۸- ایجاد بازار خرید و فروش زمینهای زراعی با اسناد و قید سوابق زمینهای زراعی.

۱-۳-۹- ایجاد تعادل در صادرات و واردات با تأکید بر ارزآوری بیشتر از طریق توسعه صادرات محصولات کشاورزی با توجه به مزیت‌های نسبی.

۱-۳-۱۰- خوداتکایی و خودکفایی در محصولات اساسی به ویژه گندم، غذای مورد نیاز دام و طیور و دانه‌های روغنی.

۲-۳- بخش صنعت و معدن

۲-۳-۱- ایجاد پارکهای صنعتی جهت همکاری و هماهنگی شهرکهای صنعتی با پژوهشهای علمی و سازمانهای گسترش و نوسازی صنایع.

۲-۳-۲- توسعه تجارت خارجی در بخش صنعت و معدن استان با توجه به مزیت‌های تولیدی این بخش.

۲-۳-۳- کاهش وابستگی صنایع استان به ویژه صنایع ماشین‌آلات، صنایع غذایی، شیمیایی و نساجی به درآمدهای ارزی و مواد اولیه وارداتی با اتکا و اتصال دائمی آنها به منابع مولد داخلی استان.

۲-۳-۴- فراهم نمودن سهم مطلوب و هدفمند

زنجیروار میان بخشهای صنعت و معدن با عنایت به وجود طرحهای واجد توجیه فنی و اقتصادی.

۳-۲-۱۳- افزایش رشد بهره‌وری عوامل تولید در بخش صنعت و معدن به منظور دستیابی به سطح قابل قبول آن در برنامه سوم توسعه.

۳-۲-۱۴- شناخت بازارهای هدف جهت صادرات مواد معدنی مزیت‌دار استانی با عنایت به توزیع فضایی آن.

۳-۲-۱۵- سرمایه‌گذاری برای توسعه معادن مزیت‌دار استان به ویژه در زمینه‌ی کانیهای غیرفلزی و توزیع صحیح اعتبارات بین معادن شهرستانهای استان.

یارانه‌ها و تسهیلات اعتباری برای صنایع مزیت‌دار استان، با هدف رشد بلندمدت.

۳-۲-۵- جذب و جلب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در صنایع ماشین‌آلات، ابزار، تجهیزات محصولات فلزی، صنایع نساجی، شیمیایی و غذایی که صنایع غالب استان می‌باشد.

۳-۲-۶- تخصیص بهینه یارانه صادراتی به صنایع مزیت‌دار استان به منظور جبران زیان صادرکنندگان آن به ویژه درخصوص صنایع نساجی و...

۳-۲-۷- بهره‌گیری صحیح از ظرفیتهای فراوان بخش معدن - جهت افزایش صادرات مواد معدنی و ارزآوری بیشتر با توجه به توضیح مکانی آن.

۳-۲-۸- شناسایی و بهره‌وری کارآمد از معادن موجود در استان به ویژه کانیهای صنعتی و فلزی. ۳-۲-۹- بهره‌برداری مطلوب از مواد خام به منظور افزایش اشتغال و ارزش افزوده به جای مصرف مواد خام در راستای اهداف برنامه‌های توسعه ملی و منطقه‌ای.

۳-۲-۱۰- کاربردی نمودن تحقیقات و پژوهش جهت دست‌یابی به دانش فنی و فن‌آوری تبدیل و فراآوری مواد معدنی و محصولات اولیه کشاورزی.

۳-۲-۱۱- افزایش ارزش افزوده بخش صنعت و معدن استان در راستای اهداف برنامه سوم توسعه با تمرکز سرمایه‌گذاریها در مجاری مزیت‌دار با توجه به توزیع شهرستانی آن.

۳-۲-۱۲- ایجاد ارتباط منطقی و هماهنگی

پانوشتها

۱. مرکز آماري ايران، آمار نامه استان تهران، سالهای مختلف.
۲. مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی، شاخصهای اقتصادی - اجتماعی استانهای کشور ۱۳۸۱.
۳. مرکز آمار ايران، قانون برنامه اول، برنامه دوم، برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، سالهای مختلف.
۴. مرکز آمار ايران، عملکرد برنامه اول، برنامه دوم توسعه، سالهای مختلف.
۵. مرکز آمار ايران، مستندات برنامه اول توسعه، مجلدات مربوط به برنامه‌های توسعه منطقه‌ای.
۶. مرکز آمار ايران، مستندات برنامه دوم توسعه، مجلدات مربوط به برنامه‌های توسعه منطقه‌ای.
۷. مرکز آمار ايران، سالنامه آماری کل کشور، سالهای مختلف.
۸. مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی، گزارش طرح امکان‌یابی توسعه خدمات بازرگانی در استان تهران، ۱۳۸۲.
۹. بیژن صفوی، قابلیت‌های اشتغال‌زایی بخش صنعت و معدن، وزارت صنایع و معادن، دفتر برنامه‌ریزی وزارت صنایع و معادن، فصل هشتم، ۱۳۸۲.
۱۰. علی دینی ترکمانی، نقش بخش بازرگانی در محوریت بخشهای اقتصادی، مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی، ۱۳۷۱.